

at det ikke er de samme mennene som svarte i 2004 og i 2024, påpeker han. Så forskerne kan egentlig ikke si at det ene har erstattet det andre. I år er det uansett rekord. Aldri før har unge menn røkt så mye – av og til.

Men hvor mye er egentlig av og til?

– Det vet vi egentlig ikke, sier Tord Finne Vedøy, forsker ved Folkehelseinstituttet (FHI).

– Vi har spurt om antall sigaretter per uke, ikke per dag. Så det blir vanskelig å si noe mer nøyaktig om av og til-røykerne, sier Vedøy, som bruker tallene fra Rusundersøkelsen.

Disse røykerne, som gjelder hele den voksne befolkningen, kan deles opp i tre grupper som er mer eller mindre like store, ifølge Vedøy:

Omtrent en tredjedel av dem røyker syv eller flere sigaretter i uka. En annen tredjedel røyker i gjennomsnitt litt over tre sigaretter i uken. Den siste tredjedelen røyker nesten ingenting, det vil si én sigarett i uka. I tillegg er det en del som sier de røyker av og til, men som forskerne antar er dagligrøykere.

– De kan bare ha vondt for å anerkjenne at de faktisk er det, sier Vedøy.

Norge har nesten verdensrekord i det å ha en ikke-røykende befolkning. Bare Island og Costa Rica er bedre, ifølge OECD.

– Dette gjelder først og fremst daglig-røykerne. Hvis man legger sammen dagligrøykerne med av og til-røykerne, er vi ikke så fryktelig gode likevel, ifølge Vedøy.

– Det understreker at røyking er et fenomen som det er vanskelig å bli kvitt, sier han.

Ifølge en studie fra 2015 er det farlig å røyke av og til. Ikke like farlig som å røyke daglig, men ganske farlig likevel. Studien fra Universitetet i Tromsø viser at festrøyker har 38 prosent høyere risiko for å dø i løpet av 15 år, sammenlignet med de som aldri røyker.

– Festrøykerne er yngre og mer velutdannede enn de som er dagligrøykere. Det virker som om de ikke skjønner at dette med festrøyking kan ha meget alvorlige helsemessige konsekvenser, sa Maja-Lisa Løchen, professor ved UiT, Norges arktiske universitet til Dagens medisin i 2015.

Dagligrøykerne hadde til sammenligning over dobbelt så høy risiko for død etter 15 år som ikke-røykerne.

Tord Vedøy mener det er viktig å påpeke at røyking i sin helhet var mye mer utbredt før.

KILDE

1. Fridtjof Elgesem og Elisabeth Falnes-Dalheim: Rusundersøkelsen 2024. SSB. 2024

Eldre bør ta oppfriskningsdose med koronavirusvaksine

Eldre har lavt nivå av beskyttende antistoffer mot de nyeste varianter av SARS-CoV-2-viruset, viser en ny studie fra Folkehelseinstituttet (FHI). Derfor bør eldre ta oppfriskningsdose med koronavirusvaksine.

Til tross for at koronavirusvaksinene og smitte har bidratt til at de fleste i Norge nå har ganske god beskyttelse mot alvorlig covid-19, ser vi fortsatt stadige smittebølger. Det skyldes at viruset endrer seg over tid, og omgår antistoffene. Når nivået av beskyttende antistoffer mot nyere virusvarianter i blodet synker, avtar beskyttelsen mot smitte. Derfor er koronavirusvaksinene oppdatert, slik at de er godt tilpasset virusene som forventes å smitte denne vinteren.

I sommer målte FHI beskyttende antistoffer mot ulike koronavirusvarianter i blodprøver til eldre i alderen 67-82 år. Undersøkelsen viser at eldre har svært lavt nivå av beskyttende antistoffer mot de nyeste virusvariantene som har smittet denne høsten. Det gjelder også de som tok koronavirusvaksine i fjor.

Studien FHI har gjennomført viser at for de som tok koronavirusvaksine sist år, og har tatt flere doser tidligere, er det lite beskyttelse igjen fra sist vaksinasjon mot nye virusvarianter, sier seniorforsker Even Fossum ved FHI.

Fossum forklarer at en fersk vaksinasjon vil bidra til styrket beskyttelse mot smitte hos de eldste. Det er dermed ikke utenkelig at det vil bli behov for regelmessige oppdateringer av vaksinen framover slik som for influensa.

Så langt i sesongen (uke 46) har 546 836 personer som er 65 år eller eldre tatt koronavirusvaksine. Oslo har høyest oppslutning om koronavirusvaksiner (48 %) blant eldre. Lavest oppslutning ser vi i Østfold (33 %) og Finnmark (30 %)

Den nye studien støtter anbefalingen til eldre om å ta en oppfriskningsdose med koronavirusvaksine nå i høst, sier Preben Aavitsland, fungerende områdedirektør ved FHI.

Han fremhever den enorme innsatsen som landets helsetjeneste legger ned for å beskytte eldre og personer i risikogrupperne mot alvorlig sykdom, men skulle gjerne sett at langt flere valgte å ta koronavirusvaksine. Aavitsland legger til at også de som har hatt korona denne høsten, anbefales å ta en oppfriskningsdose.

Over 1,1 million har tatt influensavaksine de siste ukene, skriver FHI 25. november, og av dette står personer som er 65 år eller eldre for 623 868 vaksinasjoner. Det er Akershus, Telemark og Vestland (62 %) som har høyest vaksinasjonsdekning mot influensa blant personer som er 65 år eller eldre. Troms (52 %) og Finnmark (45 %) har lavest oppslutning. Vaksinasjonsdekningen for personer som er 65 år eller eldre i Norge som helhet er 59 prosent. Det utgjør om lag 30 000 flere vaksinasjoner i denne aldersgruppen enn ved samme tid i fjor.

Tannlege
Spesialistene

Tlf. 22 20 50 50
post@tannspes.no
www.tannspes.no

**HENVISNINGSKLINIKK
I OSLO**

KARL IVER HANVOLD - Oral- og kjevekirurg
RAGNAR BJERING - Kjeveortoped PhD
BJØRN EINAR DAHL - Protetiker PhD
ANDERS VALNES - Kjeve- og ansiktsradiolog
BANO SINGH - Tannlege PhD, smak og lukt